

Súd: Okresný súd Veľký Krtíš
Spisová značka: 14P/25/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6219200415
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrej Maukš
ECLI: ECLI:SK:OSVK:2019:6219200415.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Veľký Krtíš sudcom Mgr. Andrejom Maukšom vo veci starostlivosti o maloleté deti S.: G., nar. XX. XX. XXXX a Š., nar. XX. XX. XXXX, obaja zastúpený opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš, deti rodičov: matky I. S., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom A. XX a otca mal. Š.: H. S., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom W., U. XXX/XX, za účasti R. S., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom A. XX, o náhradnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a d ť u j e nad maloletým Š. S., nar. XX. XX. XXXX ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny Margarétka, Vajanského 71, 984 01 Lučenec.

II. Matka maloletého Š. S. I. S., nar. XX. XX. XXXX a otec maloletého Š. S. H. S., nar. XX. XX. XXXX sú p o v i n í prispievať na výživu maloletého Š. S., nar. XX. XX. XXXX výživným každý vo výške po 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. z., vždy do 20. dňa v mesiaci vopred, na účet Centra pre deti a rodiny Margarétka, Vajanského 71, 984 01 Lučenec, počnúc dňom 23. 10. 2018.

III. Súd p o v o ľ u j e otcovi a matke maloletého Š. S. zročné výživné za obdobie od 23. 10. 2018 do 30. 11. 2019 v sumách na každého po 376,74 Eur splácať v 10 Eur mesačných splátkach na účet Centra pre deti a rodiny Margarétka, Vajanského 71, 984 01 Lučenec vždy do 20. dňa v mesiaci počnúc mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom sa stane tento rozsudok právoplatný s tým, že v prípade nezaplatenia čo len jednej zo splátok zročného výživného sa stane splatným celý dlh na zročnom výživnom.

IV. Súd z v e r u j e maloletého G. S., nar. XX. XX. XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti R. S., nar. XX. XX. XXXX, ktorá je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého v rovnakom rozsahu v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach.

V. Matka maloletého G. S. I. S., nar. XX. XX. XXXX je p o v i n n á prispievať na výživu maloletého G. S., nar. XX. XX. XXXX výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. z., vždy do 20. dňa v mesiaci vopred, na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš, počnúc dňom 25. 09. 2019.

VI. Súd p o v o ľ u j e matke maloletého G. S. zročné výživné za obdobie od 25. 09. 2019 do 30. 11. 2019 v sume 63,34 Eur splácať v 5 Eur mesačných splátkach, na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš, č. účtu vždy do 20. dňa v mesiaci počnúc mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom sa stane tento rozsudok právoplatný s tým, že v prípade nezaplatenia čo len jednej zo splátok zročného výživného sa stane splatným celý dlh na zročnom výživnom.

VII. Súd z r u š u j e neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 7P/168/2018-21 zo dňa 23. 10. 2018 ku dňu právoplatnosti výroku I. tohto rozsudku vo vzťahu k maloletému Š. S., nar. XX. XX. XXXX.

VIII. Súd z r u š u j e neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 14P/25/2019-71 zo dňa 25. 09. 2019 ku dňu právoplatnosti výroku IV. tohto rozsudku.

IX. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Uznesením č. k. 14P/25/2019-11 zo dňa 13. 03. 2019 začal tunajší súd konanie o náhradnej starostlivosti o maloletých, nakoľko uznesením č. k. 7P/168/2018-21 zo dňa 23. 10. 2018 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletých dočasne zveril do starostlivosti Krízového strediska Občianske združenie za dôstojný život Lučenec.

2. Matka maloletých uviedla, že sa chce osobne starať o maloletého Š. a súhlasí s tým, aby bol maloletý G. zverený do náhradnej osobnej starostlivosti jej sestry R. S.. Otec sa v konaní nevyjadril.

3. R. S. (sestra matky) navrhla, aby bol maloletý G. zverený do jej náhradnej osobnej starostlivosti s tým, že pokiaľ ide o maloletého Š. s týmto nemá vybudovaný žiadny vzťah.

4. Opatrovník maloletých navrhol, aby bola nad maloletým Š. nariadená ústavná starostlivosť a aby bol maloletý G. zverený do náhradnej osobnej starostlivosti R. S..

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom matky, R. S. a svedka M. S., oboznámením sa so správami opatrovníka z prešetrenia pomerov, správami Centra pedagogicko-psychologického poradenstva, správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, lustráciami v Sociálnej poisťovni, výpisom z registra trestov a registra priestupkov, vyšetrovacím spisom OR PZ v Trnave č. ORP-1151/3-VYS-TT-2018 a obsahom spisov tunajšieho súdu sp. zn. 7P/168/2018 a 2C/73/2016, pričom zistil nasledovný skutkový stav:

6. Uznesením č. k. 7P/168/2018-21 zo dňa 23. 10. 2018, vykonateľným dňa 23. 10. 2018, nariadil súd neodkladné opatrenie, ktorým maloletých dočasne zveril do starostlivosti krízového strediska Občianske združenie za dôstojný život, Lučenec. Z odôvodnenia uznesenia vyplýva, že neodkladné opatrenie súd nariadil na základe návrhu opatrovníka, ktorý sociálnym šetrením zistil, že matka neúčelne hospodári so sociálnymi dávkami, zanedbáva zdravotnú starostlivosť o maloletých a starostlivosť po hygienickej stránke. Maloletý G. sa pomočuje, je mentálne na svoj veka zaostalý, má nerozvinutú reč. Maloletý Š. má zistenú herniu, bol objednaný na chirurgické vyšetrenie, ktoré však matka nezabezpečila. Od 16. 07. 2018 bývala matka s maloletými v areáli ubytovacieho zariadenia v obci Banka, okres Piešťany, kde bola výrazne zhoršená starostlivosť o maloletých, maloleté deti boli hladné, maloletý G. pýtal od klientov ubytovaných jedlo, za čo ho matka fyzicky trestala. Následne od 17. 08. 2018 bola matka umiestená v zariadení núdzového bývania v Kláštore pod Znievom, kedy hrubo porušovala domový poriadok, zanedbávala starostlivosť o deti a ku dňu 31. 10. 2018 zariadenie ukončilo jej pobyt.

7. Z výsluchu matky vyplynulo, že si uvedomuje, že zanedbávala starostlivosť o maloletých, čo začalo keď sa odsťahovala od rodičov k jej sestre, kde neboli vhodné podmienky na výchovu maloletých, najmä po hygienickej stránke. Matka uviedla, že na vyšetrenie s maloletým Š. ohľadom hernie sa nedostavila, nakoľko nemala kontakt, nemala sa tam ako dostať, nemala k dispozícii internet. Na otázku prečo sa nachádzala s maloletými v ubytovacom zariadení v okrese Piešťany, matka uviedla, že tam išla iba tak, nepracovala tam a nachádzala sa tu aj s otcom maloletého Š., H. S.. Pobyt bol ukončený po tom ako majiteľ zariadenia zavolať Úrad práce v Piešťanoch, pretože matka sa nevhodne správala k deťom, čo matka priznala s tým, že na nich kričala, avšak poprela, že by ich udrela, alebo že by nemali navarené. Matka ďalej uviedla, že otec maloletého G. nie je určený, avšak nie je totožný s otcom maloletého Š.. Ide o muža z O. G., pričom na otázku prečo matka neiniciovala určenie otcovstva uviedla, že otec maloletého by sa o neho aj tak nezaujímal. Matka uviedla, že v súčasnosti žije u svojich rodičov v 2,5 izbovom byte s tým, že v jednej izbe spáva ona, jej matka, jej brat a maloletá dcéra matky O., nar. XX. XX. XXXX s tým, že pokiaľ by bol v domácnosti ešte aj maloletý Š., tomuto by dokúpila postieľku a spal by spoločne s nimi v tejto izbe. Matka uviedla, že jej jediný príjem v súčasnosti je rodičovský príspevok a rodinný prídavok v sume spolu 245 Eur, ktoré poberá na maloletú dcéru O..

8. Z výsluchu R. S. vyplynulo, že žije s priateľom v rodinnom dome, ktorý majú v prenájme spoločne s ich dcérami maloletou R. a R. a taktiež má do náhradnej osobnej starostlivosti zverenú maloletú N. S. - dcéru matky. Jej príjem pozostáva z rodičovského príspevku 220 Eur a z náhradného príspevku na starostlivosť na maloletú N. 380 Eur, pričom jej priateľ je v súčasnosti nezamestnaný, ale privyrába si prácou na strechách, kde môže zarobiť sumu od 500 do 1.000 Eur mesačne a plánuje si otvoriť živnosť. Rodinný dom postupne prerábajú, pričom maloletá R. a N. majú spoločnú izbu a R. S. s priateľom a najmladšou dcérou R. obývajú obývačku. Spálňa sa prerába a v budúcnosti plánujú prerobiť podkrovie, kde by mohli byť ďalšie izby, prípadne aj pre maloletého G.. Pokiaľ ide o sestru, ktorú matka vo svojom výsluchu spomínala, nejde o R. S., ale o druhú sestru, pričom v jej domácnosti neboli vôbec vhodné podmienky, nemali tam jedlo ani zavedenú vodu a v jednej izbe bývali jedenásti. Pokiaľ ide o byt rodičov, kde v súčasnosti býva matka, tu nie je z priestorových dôvodov možné pridať posteľku pre maloletého Š. do izby, ktorú v súčasnosti obýva matka. S maloletým G. má R. S. vytvorený dobrý vzťah, nakoľko v čase po jeho narodení bývali spolu s matkou u ich rodičov. Vie, že maloletý G. má nejaké psychické problémy kvôli týraniu, čo je na ňom aj vidno. Na túto diagnózu sa pýtala pani, ktorá mala maloletého v profesionálnej rodine, ktorá jej uviedla, že ide o ťažký prípad spočívajúci v zlom vzťahu maloletého s matkou s tým, že on neznesie keď ho sklame. Pokiaľ ide o maloletého Š., R. S. uviedla, že si už nevie predstaviť, že by mala v domácnosti spolu s ním 5 detí.

9. Z výsluchu svedka M. S. vyplynulo, že ide o otca matky a R. S., ktorý potvrdil, že obýva 2,5 izbový byt, kde prespáva v kuchyni s tým, že v spálni žije matka s maloletou dcérou O., jej matka a taktiež syn svedka (brat matky). K dispozícii majú aj obývačku a potom ešte jednu izbu, ktorá sa však nevyužíva, pretože sa v nej nekúri. Svedok ďalej uviedol, že k odobratiu maloletých detí matke neodkladným opatrením došlo preto, že zo strany matky a otca nebola takmer žiadna starostlivosť o maloletých s tým, že pokiaľ by bol svedok s nimi, k tomuto by nedošlo. O maloletú dcéru O. sa matka zatiaľ stará dobre, nakoľko má aj zo strany svedka nad sebou pevnú ruku. Po narodení maloletého G. s ním žila matka asi pol roka v spoločnej domácnosti so svedkom, následne odišla k svojej sestre G. O., kde boli absolútne nevhodné podmienky na výchovu, žiadna hygiena, bolo tam približne 11 ľudí v jednej izbe a tu matka bývala asi 2 roky. Svedok uviedol, že matka potom odišla do ubytovne, avšak nevie presne kde. Svedok na otázku opatrovníka, či matka zobrala maloletú O., odišla s ňou do Nitry späť k sestre O. O.Ž., nakoľko si tu mala nájsť nového priateľa cez sociálne siete, ktorému však zatajila, že má odobraté deti a keď sa toto dozvedel tak ju vyhodil a celú noc strávila aj s maloletou O. na nástupišti v Nitre, svedok uviedol, že toto všetko je pravda. O týchto skutočnostiach sa dozvedel od sestry matky s tým, že matka bola v podstate od 17.00 hod. do 01.00 hod. rána na nástupišti v Nitre, kde po ňu svedok prišiel s tým, že maloletá bola v zúfalom stave. Svedok ďalej uviedol, že toto sa stalo už 2-krát s tým, že matka im nepovie kam odchádza a následne sa nevie vrátiť, pretože nemá peniaze.

10. K výsluchu svedka sa matka vyjadrila tak, že je pravda, že odišla do Nitry, kde chcela navštíviť svojho kamaráta, taktiež chcela navštíviť svoju sestru, kde mala ostať dva dni, pričom tam cestovala autobusom a autobusom plánovala cestovať aj naspäť. Na otázku sudcu prečo sa teda nevrátila naspäť a ostala na nástupišti až do 01.00 hod. matka uviedla, že to nevie vysvetliť. Následne uviedla, že v Nitre ostala dva týždne, pričom na otázku prečo sa nevrátila po dvoch dňoch ako plánovala, nevedela odpovedať. Ďalej dodala, že toto sa už nestane.

11. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni vyplýva, že otec ani matka maloletých nie sú zamestnaní a nedosahujú žiaden príjem. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany (č. I. 28) vyplýva, že sa im pomery otca maloletého Š. H. S. nepodarilo zistiť, nakoľko sa na adrese svojho trvalého pobytu nezdržiava, pričom ide o nehnuteľnosť, ktorú vlastní iný majiteľ. Z lustrácie v registri trestov (č. I. 87) a v registri priestupkov (č. I. 88) vyplýva, že R. S. nemá v týchto registroch žiaden záznam.

12. Zo správy z Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v Rimavskej Sobote zo dňa 11. 02. 2019 (č. I. 57-58) vyplýva, že maloletý G. zaostáva za úrovňou fyzického veku, má deficit v oblasti rečového myslenia, jemnej motoriky, ide o dieťa so syndrómom CAN s odporúčaním na odklad povinnej školskej dochádzky o 1 rok, nakoľko dieťa nie je mentálne, sociálne ani emotívne zrelé. Z vyšetrenia MUDr. Mariána Naďa zo dňa 14. 02. až 14. 03. 2019 (č. I. 59) vyplýva, že maloletý má intelektové schopnosti v pásme ľahkej slabomyseľnosti - pseudodebility pri pomerne dobrom intelektovom potenciály. Jeho vývoj je opozdený, so znakmi závažnej socio-emočnej deprivácie, ktorá narušila vývoj dieťaťa a spomalila jeho sociálne zrenie. Z lekárskej správy MUDr. Martina Naďa zo dňa

04. 11. 2019 (č. I. 94) vyplýva, že maloletý sa má dobre, môže navštevovať bežnú materskú školu, naďalej trpí ľahkou mentálnou retardáciou na podklade deprivačného poškodenia s poruchou artikulácie a reči.

13. Rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 2C/73/2016-134 zo dňa 28. 06. 2018 bola maloletá N. S., nar. XX. XX. XXXX (dcéra matky) zverená do náhradnej osobnej starostlivosti R. S. s tým, že podľa aktuálnej správy opatrovníka zo dňa 10. 07. 2019 nachádzajúcej sa v spise tunajšieho súdu sp. zn. 2C/73/2016 je starostlivosť R. S. o maloletú N. S. na veľmi dobrej úrovni, neboli zistené žiadne nedostatky.

14. Uznesením OR PZ v Trnave č. ČVS: ORP-1151/3/VYS-TT-2018 zo dňa 24. 05. 2019, právoplatným dňa 07. 06. 2019, bolo zastavené trestné stíhanie voči matke pre zločin týranie blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, začaté na tom skutkovom základe, že od presne neustáleného času od mesiaca júl 2018 až doposiaľ v obci Banka na ubytovni J. Alexyho a na iných miestach, ako matka maloletého G. S., nar. XX. X.X. XXXX pre neho riadne nezabezpečovala stravu v dôsledku čoho dieťa trpelo hladom, pýtalo si jedlo od cudzích ľudí, za čo mu matka opakovanie nadávala, kričala po ňom, fyzicky ho trestala, v dôsledku čoho mu najmenej dňa 08. 08. 2018 spôsobila zranenia tváre v oblasti čela a nosa s doposiaľ nezistenou dobou liečenia, čím u maloletého ohrozila jeho fyzické a psychické zdravie. Z odôvodnenia uznesenia vyplýva, že síce kvalita života poškodeného maloletého bola narušená, neoblo preukázané, že by tento stav bol matkou maloletého vyvolávaný a udržiavaný vedome, zámerne s tým, že by bol u maloletého vyvolaný stav vyznačujúci sa telesnými, alebo duševnými bolesťami, ktoré by ovplyvňovali jeho obvyklý spôsob života. Z odôvodnenia uznesenia ďalej vyplýva, že v trestnom konaní bola pribratá aj znalkyňa z odboru psychológie, ktorá konštatovala, že maloletému bolo spôsobované fyzické aj psychické utrpenie, avšak nie úmyselným konaním inej osoby, niektorým zo spôsobov uvedených v trestnom zákone.

15. Súd v priebehu konania nariadil neodkladné opatrenie č. k. 14P/25/2019-71 zo dňa 25. 09. 2019, ktoré nadobudlo vykonateľnosť dňa 25. 09. 2019, ktorým nariadil Centru pre deti a rodiny Margarétka Lučenec (aktuálny názov krízového strediska Občianske združenie za dôstojný život Lučenec, do dočasnej starostlivosti ktorého boli maloletí zverení), aby odovzdal maloletého G. dočasne do osobnej starostlivosti R. S. za účelom zistenia, či bude schopná zabezpečiť náhradnú osobnú starostlivosť o maloletého. Opatrovník prešetril ako prebieha starostlivosť o maloletého u R. S., pričom zo záveru správy zo dňa 07. 10. 2019 (č. I. 83) vyplýva, že starostlivosť je na požadovanej úrovni, nezistili sa nedostatky. Problém sa vyskytol len pri vybavovaní predškolského zariadenia pre maloletého. R. S. vybavila pre maloletého ošetrojúcu lekárku MUDr. Lajtmanovú, logopedické sedenia u MUDr. Ulickej vo Veľkom Krtíši, neurologické vyšetrenia u MUDr. Koniara v Rimavskej Sobotě a pedopsychiatrické kontroly u MUDr. Martina Naďa v Likavke. Zo správy opatrovníka zo dňa 15. 11. 2019 (č. I. 85) vyplýva, že starostlivosť o maloletého G. je na požadovanej úrovni a nevyskytli sa žiadne nedostatky. Pokiaľ ide o matku, tá sa podľa zistenia opatrovníka od 25. 10. 2019 zdržiava u nového priateľa v D., Y. XX, prerušila kontakty s rodinou a nedvíha ani telefón. Opatrovník sa s ňou telefonicky skontaktoval dňa 04. 11. 2019, kedy matka uviedla, že sa už neplánuje vrátiť k rodičom do Pôtra, pričom prisľúbila svoju účasť na pojednávaní súdu dňa 25. 11. 2019.

16. Súd vec právne posúdil podľa § 44 ods. 1 Zákona o rodine, podľa ktorého môže súd zveriť maloleté dieťa do náhradnej starostlivosti, ktorá predstavuje viacero osobitne usporiadaných na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. Zákon v ustanovení § 44 ods. 3 Zákona o rodine, rozlišuje tri formy náhradnej starostlivosti, a to náhradnú osobnú starostlivosť, pestúnsku starostlivosť a ústavnú starostlivosť, pričom zo systematického zaradia jednotlivých foriem náhradnej starostlivosti možno vyvodiť ich prioritu. Podľa ustanovenia § 54 ods. 1 Zákona o rodine, má náhradná osobná a pestúnska starostlivosť prednosť pred ústavnou starostlivosťou, pričom pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd vždy povinný skúmať, či maloleté deti nemožno zveriť do niektorej z uvedených foriem náhradnej starostlivosti.

17. Z vykonaného dokazovania má súd preukázané, že matka maloletých doposiaľ riadne starostlivosť o maloletých nezabezpečovala. Matka sa k maloletým správa nezodpovedne s tým, že sama nemá reálnu predstavu o svojom živote a o tom, ako by mala starostlivosť o maloletých zabezpečovať. Pokiaľ ide o maloletého Š., podľa odôvodnenia nedokladaného opatrenia mal byť chirurgicky vyšetrený z dôvodu hernie, pričom matka na otázku sudcu či k takémuto vyšetreniu došlo uviedla, že ho nevedela

zabezpečiť, nevedela získať kontakt, nemala prístup na internet. Takýto prístup matky k zdravotnej starostlivosti maloletého považuje súd za nezodpovedný a dôvody, pre ktoré matka nezabezpečila toto vyšetrenie, za výhovorky. Pokiaľ maloletý potrebuje zdravotnú starostlivosť, je jeho rodič povinný mu ju zabezpečiť, čo matka neurobila. Matka chce mať maloletého Š. vo svojej osobnej starostlivosti, nemá však reálnu predstavu ani o tom, ako by táto prebiehala, nakoľko v jednej izbe už spáva so svojim bratom, svojou matkou, svojou maloletou dcérou O. a do tejto izby chcela umiestniť aj maloletého Š.. Z výsluchu R. S. však vyplynulo, že priestorovo do tejto izby už nie je možné umiestniť ďalšiu posteľku pre maloletého Š..

18. V prípade maloletého G., bola starostlivosť zo strany matky zanedbaná ešte vo vyššej miere. Zo záverov správ Centra pedagogicko-psychologického poradenstva, ako aj z vyšetrenia MUDr. Mariána Naďa vyplýva, že maloletý zaostáva za úrovňou fyzického veku, trpí syndrómom CAN (syndróm týraného, zneužívaného a zanedbávaného dieťaťa). Zo správ MUDr. Naďa Ďalej vyplynulo, že u maloletého G. ide o pseudodebilitu - ľahkú mentálnu retardáciu napriek tomu, že má pomerne dobrý intelektový potenciál. Z uvedeného súd urobil záver, že nejde o vrodené ochorenie maloletého, vzhľadom na jeho dobrý intelektový potenciál, ale na jeho zaostávanie v dôsledku zanedbávania starostlivosti o neho. Rovnaký záver vyplynul aj z trestného konania, vedeného proti matke OR PZ v Trnave pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby, kde síce došlo k zastaveniu trestného stíhania, pretože správanie matky nedosahovalo intenzitu trestného činu, avšak zo záverov vyšetrenia premietnutých v uznesení o zastavení trestného stíhania jednoznačne vyplýva, že k zanedbávaniu starostlivosti matky o maloletého dochádzalo. Matka taktiež neiniciovala konanie o určenie otcovstva k maloletému G., hoci vie, kto je jeho otcom. Dôvody uvádzané matkou, že otec by sa o maloletého aj tak nezaujímal nie sú opodstatnené, pretože neurčením otcovstva ukrátila matka maloletého o poznanie svojich predkov a zároveň o možnosť domáhať sa výživného zo strany otca.

19. Súd ďalej poukazuje na nepredvídateľné správanie matky, ktorá bez rozumného vysvetlenia opúšťa domácnosť svojich rodičov, v ktorej má stabilné prostredie, pričom taketo jej správanie ohrozuje zdravý vývin maloletých. Pôvodne sa zdržiavala u svojej sestry O. O., kde podľa výsluchov R. S. a svedka M. S. boli absolútne nevhodné podmienky na osobnú starostlivosť o maloletých, nakoľko do domácnosti nebola zavedená ani voda a obývalo ju 11 osôb v jednej izbe. Následne sa zdržiavala na ubytovni v okrese Piešťany, kde dochádzalo k zanedbávaniu starostlivosti o maloletých tak, ako to vyplýva aj z uznesenia OR PZ v Trnave, čo čiastočne priznala aj matka, keď uviedla, že sa k deťom správala nevhodne a kričala na nich. Takéto nepredvídateľné správanie matky pokračovalo keď odišla so svojou najmladšou dcérou maloletou O. do Nitry, ako to vyplynulo z výsluchu svedka M. S.. K tejto skutočnosti matka uviedla, že išla za kamarátom a zároveň navštíviť svoju sestru, pričom tam mala ísť na 2 dni a vrátiť sa naspäť autobusom. Skutočnosť, že tu ostala 2 týždne a s maloletou O. ostala až do rána na autobusovej stanici v Nitre nevedela matka vôbec vysvetliť. Matka súdu prisľúbila, že k takémuto správaniu z jej strany už nedôjde, avšak zo správy opatrovníka z 15. 11. 2019 vyplynulo, že matka sa od 25. 10. 2019 zdržuje u svojho nového priateľa v Nitre a domov sa už vrátiť neplánuje. Napriek tomu, že matka prisľúbila účasť na pojednávaní, na toto sa nedostavila. Súd preto za súčasného stavu pri nespolupráci matky nemá preukázané, že matka má vyhovujúce podmienky na osobnú starostlivosť o maloletých.

20. Pokiaľ ide o otca maloletého Š., súdu sa nepodarilo zistiť jeho skutočný pobyt, nakoľko na adrese evidovanej v registri obyvateľov sa nenachádzal, ako to vyplynulo z prešetrenia pomerov Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pričom súd sa otcovi nepodarilo riadne doručiť ani uznesenie o začatí konania a toto bolo zverejnené na úradnej tabuli súdu. Žiadne iné pomery otca maloletého Š. sa súdu nepodarilo zistiť. Za tohto stavu súd konštatuje, že nemá z vykonaného dokazovania preukázané, že u otca maloletého Š. sú splnené podmienky na to, aby zabezpečoval osobnú starostlivosť o maloletého.

21. Na základe vyššie uvedených skutočností súd uzatvára, že ani jeden z rodičov nemôže zabezpečovať riadnu starostlivosť o maloletých. Matka nemá vytvorené vhodné prostredie a v minulosti sa o maloletých riadne nestarala, čo u maloletého G. viedlo až k diagnóze so syndrómom CAN. Celkové správanie matky je nezodpovedné a nepredvídateľné, pričom ho sama nevie vysvetliť, čo neposkytuje dostatočnú záruku, že bude starostlivosť o maloletých vykonávať riadne. Súd taktiež nemá z vykonaného dokazovania preukázané, že by otec maloletého Š. - H. S. mohol vykonávať osobnú starostlivosť o neho. Preto sú v zmysle vyššie uvedených zákonných ustanovení splnené podmienky na zverenie maloletých do niektorej z foriem náhradnej starostlivosti.

22. Pokiaľ ide o maloletého Š., v jeho prípade sa nepodarilo nájsť žiadnu vhodnú osobu z okruhu blízkych osôb na výkon náhradnej osobnej starostlivosti. Sama R. S. uviedla, že s týmto maloletým nemá vybudovaný v podstate žiaden vzťah a taktiež uviedla, že keďže sa už stará o dve vlastné deti, dcéru matky maloletých - N. S. a žiada aj o zverenie maloletého G. do jej náhradnej osobnej starostlivosti, nevie si predstaviť, že by zabezpečovala starostlivosť až o päť maloletých detí. Preto v tomto prípade neprichádzala do úvahy náhradná osobná starostlivosť. Taktiež sa súdu v konaní nepodarilo nájsť pestúna na výkon pestúnskej starostlivosti. Z tohto dôvodu súd musel nad maloletým nariadiť ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny Margarétka, Vajanského 71, Lučenec, teda v zariadení v ktorom je maloletý umiestnený aj v súčasnosti.

23. Pokiaľ ide o maloletého G., súd ho zveril do náhradnej osobnej starostlivosti R. S. - sestry matky. V danom prípade súd nepochyboval, že R. S. dokáže starostlivosť o maloletého riadne zabezpečiť. Na základe lustrácie v registri priestupkov a registri trestov, v ktorých nemá R. S. žiaden záznam, súd konštatuje, že ide o osobu, ktorá má morálne predpoklady, aby zaručila, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať riadne. Súdtaktiež poukazuje na to, že R. S. má v náhradnej osobnej starostlivosti zverenú aj ďalšiu dcéru matky - N. S., pričom podľa správy opatrovníka je starostlivosť o ňu na požadovanej úrovni. V prípade maloletého G., ide o problémové dieťa vzhľadom na jeho diagnózu a zaostalý vývin, avšak zo správ opatrovníka z prešetrenia pomerov v predmetnom konaní má súd preukázané, že aj po tejto stránke R. S. zabezpečuje riadnu starostlivosť o maloletého, nakoľko pre neho vybavila logopedické sedenia, neurologické vyšetrenia aj pedopsychiatrické kontroly u jednotlivých špecialistov. Taktiež z poslednej správy MUDr. Martina Naďa zo dňa 04. 11. 2019 (kedy sa už maloletý nachádzal v osobnej starostlivosti R. S. na základe vydaného neodkladného opatrenia) vyplýva, že maloletý sa má dobre, je spokojný a môže navštevovať bežnú materskú školu. Preto súd rozhodol, že maloletého G. zveril do náhradnej osobnej starostlivosti R. S., ktorá spĺňa všetky zákonné predpoklady na výkon náhradnej osobnej starostlivosti s tým, že súd zároveň v súlade s § 45 ods. 3 vymedzil rozsah práv a povinností k maloletému v súlade s ustanovením § 45 ods. 4 Zákona o rodine tak, že je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého v rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia a taktiež má právo zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok v bežných veciach.

24. Súdt zároveň v súlade s ustanovením § 81 ods. 1 Zákona o rodine, upravil aj vyživovaciu povinnosť rodičov voči maloletým. Pokiaľ ide o matku, súd mal z jej výsluchu preukázané, že jej jediný príjem je rodičovský príspevok a prídavok na dieťa, ktorý poberá na maloletú dcéru O. vo výške 245 Eur. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni zároveň vyplynulo, že matka nemá žiaden iný príjem. Pokiaľ ide o otca maloletého Š., súd z lustrácie Sociálnej poisťovni nemal preukázaný žiaden jeho príjem. Z tohto dôvodu súd konštatuje, že v schopnostiach, možnostiach a majetkových pomeroch rodičov je prispievať na výživu maloletých len v rozsahu minimálneho výživného v súlade s ustanovením § 62 ods. 3 Zákona o rodine, v rozsahu 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované, nepľnoleté dieťa podľa § 2 písm. c) Zákona č. 601/2003 Z. z. V prípade maloletého Š., súd určil otcovi aj matke maloletého, aby výživné v súlade s ustanovením § 81 ods. 2 poukazovali ústavnému zariadeniu, do ktorého bol umiestnený a v prípade maloletého G., súd uložil matke, aby výživné v súlade s ustanovením § 45 ods. 8 Zákona o rodine poukazovala na Účet úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Kríš.

25. Súd určil počiatok vyživovacej povinnosti ku dňu vykonateľnosti neodkladných opatrení, ktorými maloletých zveril do jednotlivých foriem náhradnej starostlivosti, a to v prípade maloletého Š. ku dňu 23. 10. 2018, kedy nadobudlo vykonateľnosť uznesenie č. k. 7P/168/2018-21, ktorým bol maloletý dočasne zverený do starostlivosti Občianskeho združenia za dôstojný život, Lučenec (súčasný názov Centrum pre deti a rodiny Margarétka, Lučenec) a v prípade maloletého G. ku dňu 25. 09. 2019, kedy nadobudlo vykonateľnosť uznesenie č. k. 14P/25/2019-71, ktorým bol maloletý dočasne zverený do osobnej starostlivosti R. S.. Už od uvedených dátumov fakticky zabezpečovali osobnú starostlivosť o maloletých uvedené ústavné zariadenie, resp. R. S., do starostlivosti ktorých boli maloletí zverení aj týmto rozsudkom. V tomto smere súd poukazuje na rozhodnutie R 4/1987, podľa ktorého sa počiatok vyživovacej povinnosti spravidla stanovuje od právoplatnosti rozsudku o zverení dieťaťa do výchovy iného občana ako rodiča, pričom k skoršiemu sa dá počiatok vyživovacej povinnosti stanoviť v prípade, ak iný občan ako rodič prevzal dieťa do starostlivosti na základe predbežného opatrenia (dnes neodkladné opatrenie) nariadeného súdom.

26. Na jednotlivých maloletých vzniklo rodičom od vyššie uvedených dátumov ku dňu vydania rozsudku ročné výživné. Za obdobie od decembra 2018 do júna 2019 predstavovala určená suma výživného 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa v súlade s ustanovením § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. z. sumu 28,08 Eur a od júla 2019 sumu 28,79 Eur. V prípade maloletého Š. predstavuje ročné výživné sumu spolu 376,74 Eur pozostávajúcu z alikvotnej časti výživného za mesiac október 2018 (od 23. do 31.) v sume 8,15 Eur, za mesiace november 2018 až jún 2019 sumu 8-krát po 28,08 Eur a za mesiace júl 2019 až november 2019 (za ktoré bolo výživné v čase vyhlásenia rozsudku už splatné) sumu 5-krát po 28,79 Eur. V prípade maloletého G. predstavuje ročné výživné sumu 63,34 Eur pozostávajúcu z alikvotnej časti výživného za mesiac september 2019 (od 25. do 30.) v sume 5,76 Eur a za mesiace október a november 2019 (za ktoré bolo výživné v čase vyhlásenia rozsudku už splatné) sumu 2-krát po 28,79 Eur. Z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že by rodičia maloletých poskytli za toto obdobie aspoň časť výživného, a preto súd rozhodol, že sú povinní zaplatiť celú sumu ročného výživného. Vzhľadom na výšku ročného výživného a zistené majetkové pomery rodičov povolil súd obom rodičom ročné výživné na maloletého Š. splácať v mesačných splátkach po 10 Eur. V prípade maloletého G. povolil súd matke ročné výživné splácať v mesačných splátkach po 5 Eur, keďže matka zároveň musí splácať ročné výživné na dve deti. Súd zároveň rozhodol, že v prípade nezaplatenia čí len jednej zo splátok sa stane splatným celý dlh na ročnom výživnom.

27. Súd v súlade s ustanovením § 363 CMP zrušil nariadené neodkladné opatrenia o zverení maloletých do dočasnej starostlivosti v prípade maloletého Š. uznesením tunajšieho súdu č. k. 7P/168/2018-21 zo dňa 23. 10. 2018 o jeho zverení do dočasnej starostlivosti Občianskeho združenia za dôstojný život, Lučenec (súčasný názov Centrum pre deti a rodiny Margarétka, Lučenec) a v prípade maloletého G. uznesením tunajšieho súdu č. k. 14P/25/2019-71 zo dňa 25. 09. 2019 o jeho zverení do dočasnej starostlivosti R. S. ku dňu právoplatnosti jednotlivých výrokov o zverení maloletých do ústavnej resp. náhradnej osobnej starostlivosti. Právoplatnosťou tohto rozsudku o náhradnej starostlivosti o maloletých sa osobná starostlivosť o nich upraví vo veci samej, a teda odpadnú dôvody pre ktoré boli neodkladné opatrenia ako dočasná forma starostlivosti o maloletých nariadené.

28. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého v mimosporových konaniach nemá žiaden z účastníkov na náhradu trov konania nárok.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Veľký Krtíš písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom mu bola uložená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.